

Bilag 2.

Direktoratet for Arbejds-
og Fabriktilsynet.

København, den 23. September 1918.

Til Indenrigsministeriet.

I Anledning af hoslagt tilbagefølgende med det høje Ministeriums Skrivelse af 30. f. M. til Erklæring modtagne Andragende fra De samvirkende Fagforbund om Gennemførelse af 3-Holds Drift i Virksomheder med kontinuerlig Drift, skal Direktoratet tillade sig at udtale følgende:

I al Almindelighed kan man tiltræde det i Andragendet fremførte Synspunkt: at det ikke vil være muligt for Fagorganisationerne paa egen Haand at gennemføre Kravet om 3-Holds Drift. Aarsagen hertil maa søges i den Omstændighed, at der paa dette Omraade ikke saaledes som i andre Virksomheder kan være Tale om en jævn Nedgang i Arbejdstiden i Aarenes Løb. Medens Fagorganisationerne derfor i Løbet af den sidste Menneskealder lidt efter lidt har kunnet gennemføre en Nedsættelse i Arbejdstiden paa 2 à 3 Timer, staar man for de her omhandlede Virksomheders Vedkommende ganske paa samme Trin, som da de paagældende Fabriker begyndte deres Virksomhed her i Landet.

Dette Forhold er for saa vidt ganske bagvendt, som netop Arbejdet i kontinuerligt drevne Virksomheder gør Kravet om en Nedsættelse af Arbejdstiden berettiget. Det maa jo nemlig erindres, at hvor kontinuerlig Drift maa anses for en Nødvendighed, udelukker Arbejdets Art, at der kan gives faste Hvile- og Spisetider, hvorhos Halvdelen af Arbejdstiden selvfølgelig maa falde om Natten. Selv om Arbejdet paa den anden Side ofte er mindre anstrengende end i visse andre Fag, kan dette dog langt fra opveje de uheldige Følger af de først anførte Omstændigheder.

Da man nu om Stunder fra alle Sider indrømmer, at Arbejderklassen har et berettiget Krav paa kortere Arbejdstid, og da ingen Gruppe af Arbejdere kan stille dette Krav med større Berettigelse end den her omhandlede, medens det paa den anden Side vil være umuligt for Arbejderne ved egen Hjælp at gennemføre Kravet, skønner Direktoratet ikke rettere, end at Betingelsen for Lovgivningsmagtens Indskriden maa siges at være til Stede.

Tidspunktet for Gennemførelse af et Lovforslag i den her omhandlede Retning kan næppe være heldigere valgt. Paa den ene Side vilde man skaffe Beskæftigelse for et ikke ringe Antal Arbejdsløse, og paa den anden Side har de fleste af de her omhandlede Fabrikvirksomheder under Krigen haft en Række økonomisk gunstige Aar. Endvidere skal det anføres, at Konkurrence fra Udlandet foreløbig er uden Betydning.

Den eneste alvorlige Indvending mod Gennemførelse af 3-Holds Drift maa søges paa det økonomiske Omraade. Set fra dette Synspunkt maa de paagældende Virksomheder deles i tre Grupper, som nedenfor hver for sig skal gøres til Genstand for Omtale.